

Kümme kuud Suurbritannias

(Algus lk. 1.)

lased nartsissid. Unustamatu oli ka tutvumine öise Londoniga: silmi kirjaks ajav valgusreklam koos keelte seguga, mida tekitasid turistid kõigist maailma nurkadest.

Londoni tänavapilt oli kirju: värvirikkamatest näidetest võis seal näha hippide võidunud kauboiükse ja husaarifrentse, miniseelikuid, mis tihti kippusid lihtsalt nagu laiaks võõrihmaks üle minema: maksiseelikuid, mis peaaegu mööda maad lohisesid; City ametniku hallitriibulisi pükse koos musta pintsaku ja loomulike lisandite — vihmavarju ja «oktoobriga» — ning palju, palju muud. Rääkimata ülalmainitud ekstravakantsustest, torkas Londonis silma see, et iga indiviidi välimusse suhtuti ehtsuurlinlastiku ükskõiksusega: igauks võis kanda, mida tahtis ja õigeks pidas. Meil kiputakse tihti liiga dogmaatilistelt riieus-küsimustesse suhtuma.

Omaette vaatamisväärsuseks Inglismaal on «pub» (public

house), mida on raske nime-tada õllebaariks, sest viimase mõiste meil on muutunud üsna halvamaiguliseks. Seal maal aga on «pub» võitnud endale auväärse koha, seda külastavad kõikide ühiskonnakihtide esindajad, kes tahavad sõbraga sõna juttu puhuda ja sinna juurde kann õlut, klaasike veini ehk kangematki kraami või isegi ainult mahla juua. Purjus inimesi seal ei näe ja publiku hulgas võib tihti kohata ka soliidsed hallipäiseid daame.

Nüüd veidi õppeasutustest, kus veetsin enamiku oma ajast.

Queen Mary Kolledž, üks 39-st Londoni Ülikooli moodustavast kolledžist, paikneb Londoni töölisrajoonis East Endis. Rajatud 1887. a., on ta käesolevaks ajaks kujunenud üheks juhtivaks kõrgemaks õppeasutuseks insenerikaadri ettevalmistamisel Inglismaal. Kolledž paikneb uutes hoonetes ja vastab täiesti kaasaaja nõuetele. Kolledžisiseses elus torkas silma, et üliõpilaste ja õppejõudude vahel valitsesid vä-

ga sõbralikud ja demokraatlikud suhted, kuid üldkasutatavad ruumid (sööklad, puhketoad, tualettruumid) olid rangelt eraldatud.

Esmasel tutvumisel kolledžiga torkasid silma üsna karvased ja lohaka väljanägemisega üliõpilased — standardriietuseks auklik sviiter ja kauboiüksid. Selles avaldub kaasaegse inglise noorsoo protest vana puritaanliku ühiskonna ja selle range ning pedantselt korraliku kasvatus-süsteemi vastu. Ka õppejõudude koosseis on väliselt kirju — vanem generatsioon soliidsed väljanägemisega (tume ülikond, kindlasti valge särk, juuksed korralikult lõigatud), noorem aga vabamas riieuses, üsna karvane, ja vaba käitumisega. Nägin loengut pidamas noort miniseelikus naislektorit, kes istus lauaserval, jalg üle põlve.

O. TAPUPERE

(Järgneb)

Üliõpilaste paremad teaduslikud tööd

(Algus lk. 1.)

ENERGEETIKATEADUSKONNA erialakomisjonile esitati 21 tööd: neist väljaspool õppetööd läbiviidud uurimistöid 4, diplom- ja kursuprojekte 16, nooremate kursuste üliõpilaste referatiivseid töid 1. Kõik tööd esitati peakomisjonile.

I koht

Endel Lauringson, VI kursus — «Järjestikkompensatsioon võimaliku kahepoolse toitega ülekanaliliinil».

Juhendaja E. Tiigimägi.
Valeri Musteikis, VI kursus — «Balti Soojuselektrijaama katla TTI-67 eelsegunemisega põleti mudeli aerodünaamiline katsetamine».

Juhendaja A. Ots.
Joel Põld, VI kursus — «Kõrgepinge-impulsslahenduse isearasuste uurimine erineva elektrijuhtivusega vedelikes».

Juhendaja T. Metusala.
Villu Vares, VI kursus — «Koldekraanide saastumise uurimine».

Juhendaja A. Ots.
EHITUSTEADUSKONNA erialakomisjonile esitati 12 tööd: neist väljaspool õppetööd läbiviidud uurimistöid 8, diplom- ja kursuprojekte 4, nooremate kursuste üliõpilaste referatiivseid töid ei esitatud. Nimetatud tööd esitati peakomisjonile.

I koht

Enn Kaarelson, Kalju Loo-rits ja Mart Savi, V kursus — «Metallist silindriliste kattekoorikute stabiilsus».

Juhendajad: J. Aare ja T. Keskküla.
Urmas Mänd, V kursus — «Kin- nituskontuuri deformatsiooni mõju ümmarguse rippadulkaate tööle».

Juhendajad: V. Kuibach ja J. Engelbrecht.
Otto Kruus ja Kalle Palu, V kursus — «Silindrilistest koorikutest kattekonstruktsiooni eksperimentaalne uurimine».

Juhendaja Ü. Tärno.
Aarne Eipre, V kursus — «Tallinna kanalisatsiooni peakollektorite läbilaskevõime».

Juhendaja L. Tepaks.

II koht

Tõnis Saaremäel ja Mati Tomson, III kursus — «Pinnasmomentide mõningate numbriliste arvutusmeetodite võrdlus».

Juhendaja U. Haukas.
Ivo Kaasik, IV kursus — «Mini- auto suurlinnale».

Juhendaja L. Sasi.
Mati Tomson ja Madli Küüra, III kursus — «Portlandsemendi koosseisu ja jahvatatud liiva lisandi mõjust autoklaavsete betoonide survetugevusele».

Juhendaja V. Reiman.
Toivo Tamme, III kursus — «Balti Soojuselektrijaama tuhkade sideaineliste omaduste uurimine».

Juhendaja V. Reiman.

MEHÄANIKATEADUSKONNA erialakomisjonile esitati 40 tööd: neist väljaspool õppetööd läbiviidud uurimistöid 7, diplom- ja kursuprojekte 22, nooremate kursuste üliõpilaste referatiivseid töid 11. Peakomisjonile esitati 39 tööd.

I koht

Kalev Benno ja Priit Kulu, V kursus — «Metallkeraamiliste materjalide keemilis-termilise töötlemise uurimine».

Juhendaja O. Bussel.

Andres Laansoo, V kursus — «Mikroelektrimootorite metallkeraamika ankrute valmistamise võimaluste uurimine».

Juhendaja A. Ritso.
Jüri Novakov, II kursus — «Astmelise funktsiooni järgi muutuvad lähe vabadasastmega sundvõnkumised perioodiliselt korduvate koormiste mõjul».

Juhendaja G. Golst.
Rajvo Raud, IV kursus — «Ühest klassifitseerimise ülesandest».

Juhendaja L. Võhandu.
Albert Statsenko, V kursus — «Metallkeraamiliste staantside juhtpükside kasutamise võimaluste uurimised».

Juhendaja P. Särgava.

II koht

Ennu Rüstern, III kursus — «Kompleksmuutuja rakendusi kinemaatikas».

Juhendaja B. Tlikma.
Jakov Sotnikov, III kursus — «Tasapinnalise figuuri punktid kiirenduste graafilise leidmine» ja «Jäiga keha punktide kiirenduste leidmine».

Juhendaja O. Siide.
KEEMIA TEADUSKONNA erialakomisjonile esitati 20 tööd: neist väljaspool õppetööd läbiviidud uurimistöid 6, diplom- ja kursuprojekte 14, nooremate kursuste üliõpilaste referatiivseid töid ei esitatud. Kõik tööd esitati peakomisjonile.

I koht

Antonina Tolmatšova, diplomand — «Fenoolide assotsiatsiooni ja selle mõju uurimine mõnes tehnoloogilises operatsioonis».

Juhendaja L. Mölder.
Jüri Mark, diplomand — «Segulahuste ekstraheerimisvõime suurendamise uurimine».

Juhendaja L. Mölder.
Helti Aarna, diplomand — «Hapniku temperatuuri ja valguse mõjust CdS elektrijuhtivusele».

Juhendaja P. Kukku.
Tiit Nirk, diplomand — «Keemilise pihustamise meetodil valmistatud CdS kilede uurimine».

Juhendaja J. Varvas.

II koht

Diplomandid Anne-Liis Valk, Urve Venesaar, Riina Vee ja Mal Ojaver — «Amüolüütiline kompleks lahutamise kromatograferimisel anioniidil».

Juhendaja A. Kõstner.
Enn Melnikov, diplomand — «Mõningaid kaadumtsulfiidi vase ja klooriga legerimise kemismi küsimusi».

Juhendaja J. Hiie.

MAJANDUSTEADUSKONNA erialakomisjonile esitati kokku 14 tööd: neist väljaspool õppetööd läbiviidud uurimistöid 10, diplom- ja kursuprojekte 4, nooremate kursuste üliõpilaste referatiivseid töid ei esitatud. Kõik tööd esitati peakomisjonile.

I koht

Jüri Hansen, kaugõppe diplomand — «Projekt Eesti Raadio juhtimisstruktuuri täiustamiseks».

Juhendaja L. Särgava.
Vladimir Aboldujev, diplomand — «Töö teaduslik organiseerimine tehase «Ilmarine» pihustite valmistamise jaoks».

Juhendaja E. Kull.

(Järg 4. lk.)

Queen Mary kolledži linnaosa linnulennult.

A. Administratiivhoone, B. Füüsikateaduskond, C. Peahoone, D. Geoloogia- ja geograafiateaduskond, E. Keemiateaduskond, F. Kuninganna hoone (aula ja sööklaga), G. Tehnikateaduskond, H. Matemaatikakorpus, I. Oigusteaduskond.

Põlevkiviprobleemide sümposiooni teemadel

Sümposiooni ökonomikasektsioonis oli ettekannete arv kõige väiksem. See muidugi ei tähenda, et seal oli vähe majanduslike mõttemõlgutusi. Paraku kuuldus neid rohkem kuuluaarides ja ka teiste sektsioonide ettekannetes. Ettekannete vähesus neljandas sektsioonis andis esimese sektsiooni esimehel V. Boskil alust esineda plenaaristungil

istungi kasuks sümposiooni üldise käigu kiirendamiseks. Hakkas tunda andma sümposiooni lõpu lähenemine ja delegaatide väsimuse suurenenine. Kahtlemata raskendas diskussiooni läbiviimist majanduslike kritee-

seks peab olema eeskätt just põlevkivi rikastamine.

Eesti NSV TA Majanduse Instituudi töötajate I. Kaganovitši ja K. Tenno ettekandeks oli põlevkivi energeetilise ja tehnoloogilise kasutamise perspektiivide majandustemaatiline uurimine. Tahaksime rõhutada selle uurimise matemaatilist rangust ja formuleeringute täpsust. Auto-

Neljandas sektsioonis

ettepanekuga tulevikus ökonomikasektsiooni mitte» moodustadagi — majandusalaseid ettekan- deid saavat ju kuulata ka tehnikasektsioonides. Saab küll, aga kes annab siis nendele ettekan- netele hinnangu teadusliku tase- me kohta? Sisuliselt viiks niisugune talitusviis majandusliku mõtte ignoreerimiseni.

Lehitsesin välismaalastest delegaatide ankeetlehti. Enamik neist avaldas soovi osa võtta neljanda sektsiooni tööst. Ka meie delegaadid ei olnud ükskõiksed majanduslike küsimuste suhtes. Võis oletada elavat diskussiooni, erinevate seisukohtade kõrvutamist ja igakülgselt analüüsi. Tegelikult aga seda ei juhtunud. Sõnavõttudega esinesid siin ainult juba kolmanda sektsiooni töös silmapaistnud ameerikalased J. W. Watkins ja R. J. Cameron. Diskussiooni vähesust võib tõenäoliselt seletada ka asjaoluga, et sektsioon pidi ohverdama ühe oma istungist plenaar-

riumide erinevus sotsialistlikes ja kapitalistlikes riikides. Kui tehnikaalase ettekande sisu oli üldiselt mõistetav kõikidele delegaatidele, siis majanduslike järeldusi võisid nad interpreteerida erinevalt. Hoopis raske on jälgida ettekannet, kui esitatakse parameetrid on antud mitte absoluut-, vaid suhtarvude süsteemina. Kõigele sellele vaatamata oli sektsiooni töö huvitav ja osavõtjaid arvukalt.

Nõukogudema delegaatidelt kuulsime kolme ettekannet. Meie instituudi dotsent J. Väljataga andis üldise hinnangu praeguste uttesüsteemide majandusliku efektiivsuse kohta. Põlevkiviõli omahinna alandamise peamiseks teeks peab J. Väljataga rikastamata massi töötlemist spetsiaalselt selleks otstarbeks konstrueeritud generaatorites. Need autori seisukohad on lugejatele hästi teada, sest selles küsimuses toimus «Rahva Hääle» vergusid ulatuslik diskussioon. Sektsiooni istungil sellele seisukohale küll keegi vastu ei vaielnud, kuid eelmisel päeval võis kolmanda sektsiooni istungil kuulda V. Kaminski vastupidist seisukohta. Viimase arvates põlevkivi töötlemise efektiivsuse tõstmise alu-

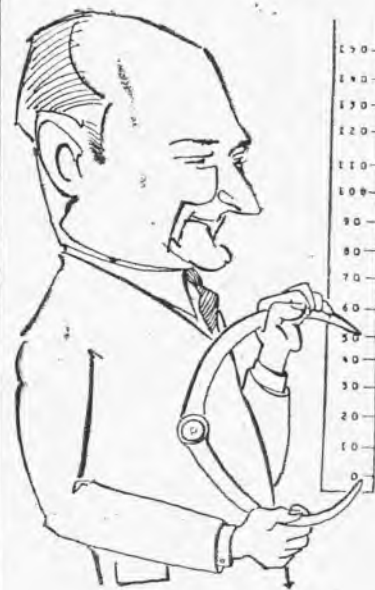
rid jõuavad järeldusele, et kütuse terava defitsiidi tõttu Nõukogude Liidu loodeosas ei ole alust loota põlevkivist keemiasaaduste suuremaastabilise tootmise arenemist. Küll aga on õigustatud põlevkivi töötlemine tahke soojusandjaga agregaatides, kui saavutatakse projektee- ritud parameetrid.

Leningradi ökonomistid V. Klimenko ja J. Brõzgalova esitasid üldisi andmeid üksikute põlevkivisaaduste tootmise ja kasutamise kohta. Ettekanne oli esituslaadilt ladus, kuid soovida jättis argumentatsioon. Esitati ka ilmselt vananenud seisukohti, näiteks põlevkivigaasist ammoniaagi ja ülenei tootmise kohta.

Kõige suurema huviga ootasime ameeriklase Henry B. Steele'i ettekannet. H. Steele'i ülesandeks oli ka kogu sektsiooni töö juhtimine. Kahjuks aga ei saanud ta isiklikult kohale tulla. Ootasime teda viimase päevani, et isiklikult vestelda inimesega, kes on kõige kompetentsem USA põlevkivi kasutamise ökonomika küsimustes. Kohale ei tulnud ka sektsiooni aseesimees Nõukogude Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Teaduse ja Tehni-

(Järg 3. lk.)

Juubel graafikute peres

de tema õpilased olnud, ja pole siis ka ime, kui tehnilise joonestamise õpetamise meetodikat rääkides kasutame niisugust väljendit nagu dots. Taali koolkond.

Kuid ega juubilar ole tegel- nud ainult tehnilise joonestami- sega. Rida aastaid on ta TPI tööstusliku soojusenergeetika teadusliku uurimise laboratooriumis aktiivselt kaasa löönud tõsiste teaduslike probleemide lahenda- misel. Oma viljaka teadusliku töö tulemusi kaitses juubilar edukalt kandidaadidissertatsio- ni näol.

Üliõpilaste ja töökaaslaste hul- gas tuntuks juubilaril kui nõud- likku pedagoogi, kes samasugu- se, õiglase mõõdupuuga suhtub ka endasse. Nõudlikkus, kohuse- tundlikkus, täpsus, korrektsus ja suur pedagoogiline meisterlikkus ongi tema kadestamisväärse isikliku autoriteedi aluseks.

Kallis Hans! Ära ole meile pa- hane, et me Sinu juubeli siiski ajaleheveergudel ära märgime. Sa oled ju niisugune tagasihoid- lik töömees, kes ei taha, et Si- nust palju räägitakse. Püüdis- megi Sinu soovi arvestada ja te- gime lühidalt, veendununa, et töö ise kiidab tegijat. Usume, et meiega ühineb kogu instituudi pere, kui me Sulle järgmise poole- saja läbimiseks tugevat tervist ja raugematut energiat soovime. Võta vastu meie mehine käepi- gistus!

Kõik ülejäänud graafikud

Uutest arvutusmeetoditest ehitusmehaanikas

Elektronarvutite kasutuselevõtmine muutis oluliselt kiiremaks ka mitmesuguste konstruktsioonide projekteerimistöö. Paljutihandeline teadlaste ja praktikute pere püüab leida veelgi efektiivsemaid vahendeid ja meetodeid suuremahuliste arvutustööde lihtsustamiseks. Kaasaege ehitusmehaanika ülesannete lahendamine vajab, nagu teisedki tänapäeva inseneriteaduste alad, elektriliste arvutite abi. Ühtlasi on vajalik sagedane informatsiooni vahetamine.

Seda eesmärki teenis ka Tallinna Polütehnilise Instituudi ehitusmehaanika kateedri korraldusel 3.—5. oktoobri instiituudis toimunud vabariiklik nõupidamine uute arvutusmeetodite kasutamisest ehitusmehaanikas.

Huvitavamateks ettekanneteks väliskülalistelt oli professor A. Gemmerlingi ülevaade Moskva Ehituskonstruktsioonide Teadusliku Uurimise Instituudis toimuvast varrassüsteemide uurimisest, Moskva Inseneriehituste Riikliku Projekteerimisinstituudi peaspetsialisti A. Gorlovi esi-

nemine, Kiievi Ehitusinseneride Instituudi vanema teadusliku töötaja A. Sinjavski ettekanne professor J. Vainbergi koorikuteurimise grupi tööst, ja mitmete projekteerimisasutuste esindajate sõnavõttud.

Tallinna Polütehnilise Instituudi ehitusmehaanika ja ehituskonstruktsioonide kateedrid tutvustasid oma viimaste aastate tööde tulemusi ehituskonstruktsioonide arvutamise alalt.

Nõupidamine, mille sajavie-kümnest osavõtjast oli enamik Tallinna, Moskva, Leningradi, Kiievi ja Kuibõševi teaduslikest ja õppeasutustest ning projekteerimiskeskustest, möödus elavas arvamuste vahetamises. Kõigile ettekandele järgnes palju sõnavõtte.

Kavaväliselt vahetati mõtteid ehitusmehaanika õpetamise meetodikast kõrgemates õppeasutustes ja tutvuti Tallinnaga. Lahkuti veendumusega, et nõupidamine abistas ehitusmehaanikaalase informatsiooni vahetamist ja et taolisi kohtumisi tuleb korrata ka tulevikus.

O. ROOTS

Eriala kokkutulekul

Juuniku lõpul leidis aset elektrimasinate ja -aparatuuride eriala lõpetanute teine kokkutulek. Arutati eriala arendamise seisukorda, seniseid tulemusi ja tulevikuprobleeme. Leiti, et senine kateedri tegevus on olnud nõuetekohane. Edaspidi peeti soovitavaks korraldada üliõpilaste esimese kursuse tootmispraktika kestel rohkem ekskursioone elektrimasinate ja -aparatuuride tehastes, et lähemalt tutvustada tulevase inseneri valitud erialaga. Diplomielne praktika peaks aga läbi viidama selles tehases, kuhu diplomand pärast lõpetamist tööle suunatakse.

Diplomiprojektide teemade valikut tuleks aga edaspidi täiendada teemadega, mis käsitlevad elektrimasinate kaitse ja eksploatatsiooni küsimusi.

Eriala arendamisel üleskerkivate küsimuste lõpetanute arvamuse saamiseks otsustati korraldada ankeet. Ankeedis käsitletakse üliõpilaste praktika

korraldamise, ÜTÜ töö, aspirantuuri, eriala profileerimise ja populariseerimise ning teisi päevakorral olevaid küsimusi.

Teise sammuna otsustati luua eriala esindajatekogu, kes koosneks kateedri ja eriala iga lennu vähemalt ühest esindajast. Esindajatekogu peaks koosolekuid üks kord semestris ning teema ülesandeks oleks eriala arendamisel päevakorrale kerkivate küsimuste arutamine.

Peeti soovitavaks informeerida lõpetanuid kateedris toimuvatest teaduslikest seminaridest esindajatekogu liikmete kaudu. Eriala kokkutulekuid otsustati edaspidi korraldada iga kahe aasta tagant, soovitavalt aastavahetusel.

Kokkutulekute päevakorras soovitati ka edaspidi näha ettekandeid kateedri teadusliku töö teemadel, mis aitaks süvendada kontakte kateedri kollektiivi ja lõpetanute vahel.

Kokkutulekul valiti esindajad loodavasse esindajatekogusse.

E. PUUSEPP

Neljandas sektsioonis

(Algus 2. lk.)

ka Komitee peaspetsialist S. Tsuprov. Et uueks esimeheks määratud J. W. Watkins sai teada oma ülesannetest liiga hilja, siis tekkis raskusi ökonomistide koostööorganisatsioonide kuluarvudes. J. W. Watkins ei pidanud otstarbekaks lasta H. B. Steele'i kaastöötajatel ettekannet lihtsalt ette lugeda, sest küsimuste vastamine oleks olnud raskendatud. Oma sõnavõttus kommenteeris ta mitmeid diapo-

sitiive, mis iseloomustasid tootmiskulude struktuuri erinevate tootmisprotsesside puhul.

Trükkis avaldatud H. B. Steele'i ettekande tekst on üsna huvitav, seepärast tahaksin seda siinjuures lühidalt kommenteerida. Autor märgib, et paljud USA firmad peavad põlevkivialaste uurimistööde majanduslike detailseid järeldusi oma ärisaladuseks, seepärast on igakülgselt majanduslikku võrdlust raske läbi viia. Alles 1962. aastal õn-

Vabariigi noorsooliikumise minevikust

(Järg)

Tallinna Sotsiaaldemokraatlikul Noorte Klubil puudus esialgu oma iseseisev ajakiri. Seetõttu tunnustati koosoleku otsusega oma häälekandjaks Eesti bolševike ajaleht «Tööline» ja «Zvezda», mis hakkasid ilmuma pärast «Kiire» sulgemist. Klubi oma ajakirja väljaandmise küsimus otsustati septembris 1917. Valiti ettevalmistav komisjon, kuhu kuulusid E. Strauch, E. Raudkepp, J. Kull ja teised. Ajakirja kaadri ettevalmistamiseks otsustati asutada kirjandusring, väljaandmise kulud kaeti pidudest ja ajakirja osahisuse osatähtede müügist (hind 1 rubla).

Klubi võitles aktiivselt töötava noorsoo poliitiliste õiguste ja hariduse andmise õiguse eest töörahva lastele. Nõuti demokraatlike kodanikuõigusi, eelkõige aga valimisõigust alates 18. eluaastast (see oli ka bolševike partei nõudmine). Veel nõudis TSD Noorte Klubi juulis seda, et temale antaks õigus saada oma saadik linnanõukogusse kui proletaarne noorsoo esindaja. Seda ei rahuldatud. Septemri algul, pärast Kornilovi kontrrevolutsioonilise vandenõu purustamist, olukord muutus. Koosolekul valiti esindajateks linnanõukogusse E. Raudkepp ja V. Juhkum.

Tallinna töölisnoorte tähtsaks loosungiks oli sel ajal — anda töötavale noorsoole õigus haridusele!

Septembris 1917 võttis klubi koosolek vastu otsuse: «Meie, noored tööliised, nõuame, et meile elukutselise ja üldhariduslike sisuga maksuta kursused avataks. Jõukast klassist pärit noorte jaoks on koolimajad olemas, kuid meil on rida vabrikuid, millede tolmuste müüride taga meie oma nooruse peame ohverdama. Meie tervitame haridust ja nõuame seda nende kull, kellele meie oma noore tervise ohverdame...».

Samal koosolekul valiti ka oma esindajad linna hariduskomisjoni, kes töötas linnavalitsuse juures. Selle komisjoni juhtimine läks bolševike kätte. Juba enne Oktoobrirevolutsiooni avati kaks-kümmend uut kooli tuhandele õpilasele.

Nii suutsid bolševikud veel enne kui kogu võim polnud tööliste ja soldatite saadikute nõukogudes nende käes ellu viia

rea töötava noorsoo nõudmisi hariduse alal.

Ainukeseks linnaks Eestis peale Tallinna, kus bolševike algatusel suudeti enne Oktoobrirevolutsiooni asutada proletaarne noorsooühing, oli Narva. Augusti algul, pärast partei VI kongressi tuli Narva parteibüroosse Viktor Kingissepp. Leidnud sealt eest hulga tegevusetult viibivaid töölisnoori, soovitas ta neil organiseerida oma noorsooühing. Nii hakkas asi liikuma. Asutamiskoosolek toimus Narva Kiu-töölise Ametiühingu ruumides. Samas valiti ka Narva Sotsiaaldemokraatliku Noorte Ühingu büroo koosseisus: R. Eige, E. Kummer, A. Anni, V. Selba ja S. Streljajeva. Loeti vajalikuks kutsuda noori Narva bolševikke end ühingu liikmeteks registreerima. Septembris 1917 toimus

üldkoosolek, kus büroo andis aru oma tegevusest. Samas arutati, kuidas suhtuda Narva Kalevivabrikute juurde loodud sotsiaaldemokraatlikku ühingusse. Bolševikud tegid ettepaneku mõlemal ühingul ühineda, mis ka vastu võeti.

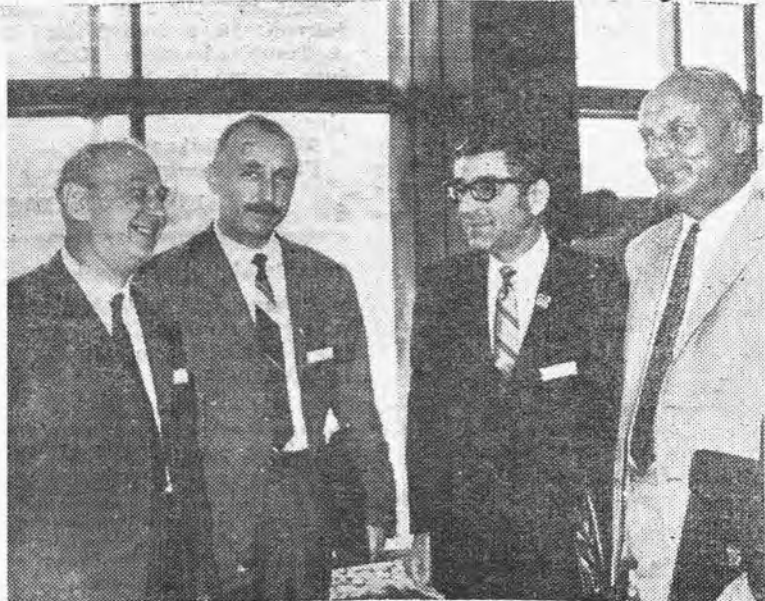
Menshevikud, esseerid ja anarhistid hakkasid kohe käsikäes kohaliku kodanlusega Narva SDNÜ kallale tungima ja teda igati laimama, kartes temas võistlejat võitluses mõju pärast noorsoo hulgas. Kõige rohkem kartis kodanlus, et loodud ühing tõmbab laiu noorsoohulki poliitilisse võitlusesse. Nad püüsid veenda SDNÜ liikmeid, et noortel ei tasuvat tegelda poliitika-ga, aitavat kunstilisest isetegevusestki.

(Järgneb)

TPI komsomoliorganitest

- ELKNÜ TPI Komitee koosneb 55 inimesest.
- ELKNÜ TPI Komitee büroo koosneb 9 inimesest.
- ELKNÜ TPI Komiteel on järgmised sektorid:
 - Õppe- ja teadusliku töö sektor — sekretäri asetäitja Tõnu Kaldre LM-51
 - Ideoloogilise töö sektor — sekretäri asetäitja Vello Vallaste AA-71
 - Siseorganisatsioonilise töö sektor — sekretäri asetäitja Jaan Kivik MP-51
 - Erialabüroode sektor — juhataja Peep Toompark TI-52
 - Ühiskondlike tööde sektor — juhataja Mihkel Maran LK-51
 - Välissuhete sektor — juhataja Peeter Vähi TM-71
 - Informatsioonigrupp — juhataja Vello Taimre LA-72
 - Sotsioloogiliste uurimuste grupp.
- Mehaanikateaduskonna büroo:
 - Sekretär Emm Laanisto MP-51, sekr. asetäitjad orgtöö alal — Raimond Liiv MM-51 ja Viktor Varki MM-38, sekr. asetäitja ideoloogilise töö alal Olev Am-bur MP-71 ja Vladimir Härginen MM-58, sekr. aset. ja õppetöö alal Arvo Käosaar MM-51 ja Kalju Kolamaa MM-77, erialabüroode sektori juhatajad Märt Varul MM-72, Madis Järv MP-kateeder, ühiskondlike tööde sektori juhatajad Aleksander Ilumets MM-31, Anatoli Korskik MM-57, Viu Vookalju MP-51.
- Elektrotehnikateaduskonna büroo:
 - Sekretär Peter Maspanov LT-71, sekr. asetäitjad orgtöö alal Priit Aun LT-51 ja Priit Meier LE-51, sekr. asetäitjad ideoloogilise töö alal Villu Praks LR-31 ja Vladimir Koledenkov LR-77, sekr. asetäitjad õppetöö alal Priit Toomikas LM-71 ja Taimo Kullamägi LA-31, erialabüroode sektori juhatajad Niilo Saard LA-72 ja Vello Toomik LA-51, ühiskondlike tööde sektori juha-

- tajad Iilar Ehala LM-31 ja Arvo Toomsalu LK-51.
- Majandusteaduskonna büroo:
 - Sekretär Ants Pilyng TP-51, sekr. asetäitja orgtöö alal Tiit Väljamäe TP-31, sekr. asetäitjad ideoloogilise töö alal Jüri Hammer TI-51 ja Ljubov Teuz TM-57, sekr. asetäitja õppetöö alal Rai-vo Kasemaa TI-51, erialabüroode sektori juhataja Meeri Sellak TM-71, ühiskondlike tööde sek-tori juhataja Helle Habbo TM-31, informatsioonij sektori juha-taja Mari Saat TP-51 ja sideme-pidaja ametiühinguga Jüri Pih-lakas TM-51.
- Ehitusteaduskonna büroo:
 - Sekretär Jaan Kollist ET-91, sekr. asetäitjad orgtöö alal Tai-vo Kallaspoolik EV-31 ja Vladi-mir Oberšneider EK-37, sekr. asetäitjad ideoloogilise töö alal Enn Raud EK-51 ja Silvia Ljul-ko EE-77, sekr. asetäitja õppetöö alal Malle Hunt EE-51 ja eriala-büroode sektori juhataja Ado Ploomipuu ET-51, liikmed: Ade Kivi ET-31, Mart Keek EK-51 ja Ants Höbemägi EE-71.
- Keemiateaduskonna büroo:
 - Sekretär Tiiu Kasemets KL-71, sekr. asetäitja orgtöö alal Reet Rullinkov KÜ-71, sekr. asetäitja ideoloogilise töö alal Mihkel Mandel KO-51, sekr. asetäitja õp-petöö alal Anti Viikna, eriala-büroode sektori juhataja Arvi Freiberg KP-51, ühiskondlike tööde sektori juhataja Karin Tajur KA-31 ja töö teenistuja-tega Emo Sivadi — teenistuja.
- Energeetikateaduskonna büroo:
 - Sekretär Tõnis Kotkas AE-71, sekr. asetäitja orgtöö alal Jüri Pant AV-71, sekr. asetäitja ideo-loogilise töö alal Lembit Birk AV-31, sekr. asetäitja õppetöö alal Priit Kreek AE-71, eriala-büroode sektori juhataja Tatja-na Mont AS-77 ja ühiskondlike tööde sektori juhataja Mati Kuusk AV- 51.

Vestlusringis on Mark Gubergritz Tallinnast (vasakul), Roland Destrée Prantsusmaalt, Albert Lennart USA-st ja Oskar Kirret Tallinnast.

larit/m³, see on võrreldav nafta hinnaga maailmaturul. Oli töötle-miseks kavatsetakse rajada üs-na komplitseeritud ja kapitali-mahukas kompleks maksumuse-ga ka 100 miljonit dollarit, s. o. 56% ettevõtte üldmaksumusest. Kõigepealt oli koksistatakse, järgneb saadud destillaadi hü-drokrakkimine ja destilleerimine atmosfääri rõhul. Fraktsioon C₄—C₆ kasutatakse vedelgaasina, fraktsioon C₇ suunatakse refor-mingprotsessi oktaanarvu tõst-miseks, destillatsiooni jääki aga saab kasutada diiselkütusena. Tehase ööpäevaseks toodanguks oleks 2227 m³ diiselkütust (tse-taanarv 58) ja 2545 m³ bensiini (oktaanarv 100), 472 m³ vedel-gaasi, 955 tonni koksi, 84 tonni ammoniaaki ja 39 tonni väävlit. Bensiini ja diiselõli omahinnaks kujunes 22 dollarit/m³, kehtivad müüghinnad on aga vastavalt

35 ja 27 dollarit/m³. Aastatoo-dangu maksumuseks kujunes 64,4 miljonit dollarit, eksplua-tatsioonikulused aga hinnatakse 40 miljonit dollarile. Nende ar-vude alusel ütleks sotsialistliku maa ökonomist, et ettevõtte ka-sum on 24,4 miljonit. Kuid meie kasumi mõiste erineb kapitalist-liku kasumi mõistest. H. B. Steele pühendab oma ettekan-des palju ruumi sellele, kuidas vähendada seda osa tulust, mis USA-s kehtiva maksusüsteemi puhul kuulub maksustamisele ning suurendada seda osa, mis jääks eraettevõtte käsutusse.

P. LAGEDA
(Järgneb)

Üliõpilaste paremad teaduslikud tööd

Galina Surtškova, kaugõppe diplomand — «ENSV põllumajanduse naftasaadustega varumise planeerimine».

Juhendaja L. Pedak.

Kalju Kiljak, kaugõppe diplomand — «Töövõime tõstmise võimalusi veldkasvatustes».

Juhendaja A. Blumenfeld.

Ivar Kurre, kaugõppe diplomand — «Ettevõtte rentaablus ja selle tõstmise teid tehases «Eesti Kaabel»».

Juhendaja V. Volt.

Kostel Gerndorf ja Teo Salme, IV kursuse — «Mõningaid tööpäeva pildistamise teoreetilisi ja praktilisi probleeme inseneritehnistite töötajate ja teenistujate juures».

Juhendaja R. Uksvärav.

Mart Vendelin, diplomand — «Ehitusremondiorganisatsioonide tootmisvõimsuse määramisest matemaatiliste meetoditega».

Juhendaja J. Sutt.

Georg Ilvest, õhtuse osakonna diplomand — «ETKVL-i ja kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariikliku Nõukogu raudbetoondetailide tehase ehituse tehnilis-majanduslik põhjendus».

Juhendaja S. Dokelin.

Elgi Metsallik, õhtuse teaduskonna diplomand — «ETKVL-i süsteemi kaubandusliku materiaal-tehnilise baasi perspektiivse paiknemise ja väljaehitamise projekt».

Juhendaja P. Lettens.

Juta Tall, õhtuse teaduskonna diplomand — «Tehnilis-majanduslik põhjendus linnalise asula generaallaanile».

Juhendaja S. Dokelin.

Ajalehe järgmises eestikeelses numbris avaldame konkursi tulemused kursuse ja diplomitööde ning nooremate kursuste referaativsete tööde osas.

TUDENG,

usun, et oled toimetusega ühel arvamusel — oma lehest leiad vähe, väga vähe Sinu ja Su kaaslaste elust-olust, argipäevadest ja pidupäevadest. Neis peitub ju noore teaduri tõsiseid töötunde ja tundeid, vaimukaid ja jumalavallatuid tudengivõimeid, ülenähtavaid kordaminekuid, kuid juhutub ka vastupidist...

Miks hoiad kõike seda endas ja oma rühmas? Pane aga kirja ja too «Tallinna Polütehniku» toimetusse, et ka teised tekkikandjad võiksid Sinu vaimuvärskest imetleda. Ja kosutava kihinaga naerda — sellest ei ütle keegi ära, see ju pikendab eluiga!

Toimetuse omalt poolt tänab sõnakamaid ja sisukamaid sõnasaatjaid kuu aja möödudes «roheline kaantega», mille omamine kindlustab tasuta ja eelississepääsu terveks õppeaastaks instituudi igasugustele üritustele, kaasa arvatud ka kõrgetasemelistele etteastetele meie uues aulal (Noorsooteatri etendused — kõigepealt tõenäoliselt sõna- ja situatsioonikoomikalt rikas «Pinguviinide elu», meie kinoklubi huvitavad üritused, kujutava kunsti loengusari jts.).

Õppeaasta lõpul premeerime aga kolme sagedasemat ja sisukamat sõnumitoojat rahalise preemiaga.

«Tallinna Polütehniku» toimetus

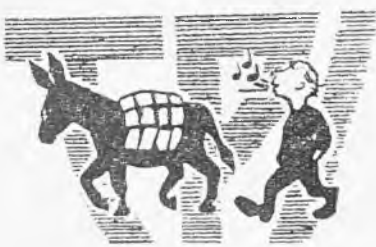

TPI ehitusteaduskonna nõukogu ees kaitstes kandidaadiväitekirja kaks dissertanti väljastpoolt meie vabariiki.

NSV Liidu Teaduste Akadeemia Koola filiaali noorem teaduslik töötaja Ninel Brjantseva ilmus nõukogu ette väitekirjaga «Olenogorski Maagirikastuskombinaadi rauda sisaldavatest kvartsijäätmest ja Petšenga dolomiitlubjast valmistatavad auto-klaavsed mullamaterjalid.»

NSV Liidu Maahituse Ministeeriumi vanema teadusliku töötaja Ella Tšistjakova töö kandis pealkirja «Raudbetoonreservuaaride kaitsekihtide korrosioonikindluse ja struktuurimoodustumise protsesside uurimine.»

Ehitusteaduskonna nõukogu andis Ninel Brjantsevale ja Ella Tšistjakovale tehnikakandidaadi teadusliku kraadi.

Matkahooaeg on lõppemas. Enamik rändureid valmistub juba matkasaapaid varna riputama, ja optimistlikumad seavad suuski stardivalmis. On vist paras aeg ka meie instituudis küesoleva aasta matkavõistlusele joont alla tõmbama hakata. Agaramad ja kümnikindlamad matkasellid jõuavad enne küll veel paaril nädalavahetusel looduse rüpes ringi vaadata, kuid 31. oktoobril paneme võistlusele punkti. Seoses sellega on meil palve kõigile matkajatele — palume tagastada kohtunikekogule kõik suveks ja sügiseks väljavõetud matkalehed hiljemalt 31. oktoobriks, muidu neid matkavõistluses arvestada ei saa. Matkalehed ning muud matkamisega seoses olevad dokumendid võetakse vastu ühiselamu nr. 1 toas 525. Samas saab ka informatsiooni kõigi matkalahade küsimuste kohta. Matkahooaja lõpuõhtu ning võitjate autastamine toimub PIKO-s novembri lõpul.

Järgnevalt anname matkavõistluse edetabeli 1. oktoobri seisuga. Veel pole hilja paremusjärjestuses muudatuste tegemiseks, veel jõuab matkaradadelt oma positsiooni parandamiseks matkapäevi hankida. Rutake, finiš paistab!

1. oktoobril arutati rektoraadis õppetöö korraldamist I kursuse üliõpilastele.

Kuulati ära matemaatika, füüsika, arvutusmatemaatika, graafika ja anorgaanilise keemia kateedrite juhatajate informatsioon.

Märgiti, et kõigis teaduskondades on läbi viidud dekaanide kohtumine I kursuse üliõpilastega. Ruumid ja tunniplaanid olid õigeaegselt ette valmistatud. Esimese kursuse üliõpilastele toimub spetsiaalne täiendav

Matkaklubi teatab

Paremusjärjestus individuaal-arvestuses

1. Kilk, Aleksander LM-91 67 punkti
2. Kipper, Mart LM-91 58 punkti
3. Raal, Peeter LM-91 48 punkti
4. Tüügimägi, Eeli elektrisüsteemide kateeder 47 punkti
5. Tamm, Aino TT-51 45 punkti
6. Möller, Kalju elektrisüsteemide kateeder 44 punkti
- 7.—9. Raasaar, Peeter elektrisüsteemide kateeder 43 punkti
- 7.—9. Viira, Tarmo elektrisüsteemide kateeder 43 punkti
- 7.—9. Valdama, Mati elektrisüsteemide kateeder 43 punkti
10. Rajangu, Väino LA-72 38 punkti.

Õpperühmade paremusjärjestus

1. LM-91	290 punkti
2. LA-72	193 "
3. TI-51	76 "
4. TT-51	52 "
5. AJ-71	47 "
6. TR-51	46 "

Kateedrite paremusjärjestus

1. Elektrisüsteemide kateeder 240 punkti
2. Põlevkivikeemia laboratorium 33 punkti
3. Spordiklubi 8 punkti

A. KILK, TPI Matkaklubi juhataja esimees

Meistrimehed ka remontimise peale

Et itaallased pole meistrid mitte ainult autode ehitamise, vaid ka nende remontimise peale, pidi selgeks saama igapähele, kes vaatas firma «DAMIANO RAVAGLIOLI» väljapanekuid Moskras korraldatud näitusel. Selle firma tehased on spetsialiseerunud kõikide autoosade remontimiseks vajalike seadmete tootmisele.

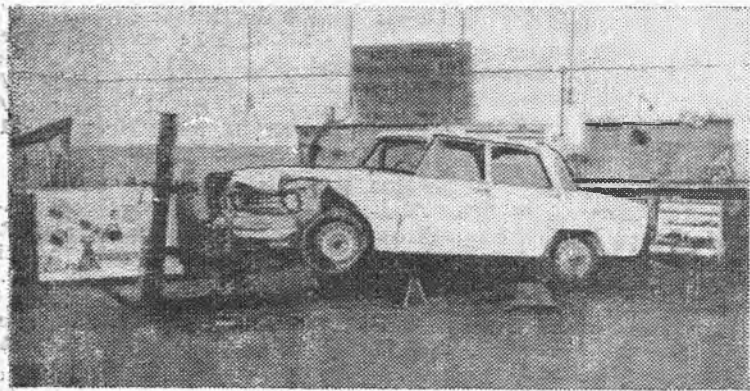
Suures valikus pakutakse kummide peale- ja mahamonteerimise, rataste dünaamilise ja statistilise tasakaalustamise, piduritrumlite tsentrereerimise, piduriklotside kinnitamise, vedrude remontimise, mootorite pesemise ja muid seadmeid.

Firma laboratooriumides on välja töötatud isegi spetsiaalne vedelik siseõlemismootorite pesemiseks. See vedelik, nimetusega IXRS, ei mõju metallidele ja ei ole ka tervistkahjustav. Vedelikust väljavõtmisel jäävad mootoriosad kuivaks. IXRS säilitab oma head puhastusomadused pikaajalise kasutamise vältel, mis selle vedeliku ka majanduslikult väga otstarbekaks teeb.

Peale mitmesuguste väiksemate omapäraste ja originaalsete garaazisisseseadete valmistab firma veel mitut liiki tõsteseadmeid, hüdraulilisi presse ning kuni 20-tonnise võimsusega erilisi tungraudu, mis on varustatud spetsiaalsete abinõudega vigastatud autokerede remontimiseks. Üht sellist näetegi pildil. Kõiki lähemaid andmeid antakse Cadriano's (Bologna), Via Mateotti 23, telefon 716539 või 716605.

R. URITAM,

tootmise ökonomika ja organiseerimise kateedri assistent

TPI TEADUSKONDADE JA TEENISTUJATE A/Ü BÜROODE ESIMEHED JA ASEESIMEHED

Teaduskond	Perekonna- ja eesnimi	Amet büroos	Allasutus	Telefon
Ehitusteaduskond	Taidus Aave Arvo Reiman	esimees aseesimees	Graafika kat. ET-81	522-11
Elektrotehnika-teaduskond	Viljo Korsen Jaak Raja Väino Olev	esimees aseesimees aseesimees	Tööstuselektroonika kat. Informatsioonitehnika kat. LR-47	525-08
Majandusteaduskond	Alvetina Kudrjavtseva Juta Klettenberg	esimees aseesimees	Statistika ja raamatupidamise kat. Tootmisök. kat.	743-09
Mehaanikateaduskond	Andres Kimmel Maido Rannik	esimees aseesimees	Masinaehituse tehnoloogia kat. MM-61	521-50
Keemiateaduskond	Ants Virkus Lui Pikkov Aleksander Barabanov	esimees aseesimees aseesimees	Orgaanilise keemia kat. Keemiatööst. protsesside kat. KA-47	521-17
Energeetikateaduskond	Jaan Mefekask Boris Filipov	esimees aseesimees	Autotranspordi kat. AK-87	748-68
Teenistujad	Viive Russ Mare Ootsing	esimees aseesimees	Sekretariaat Kaadri osakond	523-60

BÜROODE SEKRETÄR-LAEKURID

Ehitusteaduskond: Tiiu Arus, — ehitustehol. kat. — telef. 522-15.

Elektrotehnika-teaduskond: Merle Kernumees — dekanat — telef. 520-89.

Majandusteaduskond: Kreetnik — fermentide labor. — telef. 521-17.

Mehaanikateaduskond: Eila Mesila — masinaeh. tehn. kat. — telef. 521-50.

Keemiateaduskond: Aimee Sild —

Energeetikateaduskond: Vilma Reier — mäekateedri geoloogia kabinet — telef. 480-74.

Teenistujad: Sirje Kuusik.

OLÜMPIAMÄNGUD EESTI RAADIOS

XIX olümpiamängude ajal 14.—27. oktoobri on Eesti Raadio igapäev kavas 13 erisaadet «Olümpia—Mehhiko». Nendes avaldame operatiivset informatsiooni olümpialinnast. Kuna Mehhikos viibib ka Eesti Raadio spordikommentaator Gunnar Hoolei on kavas ka kohapeal lindsuutumat materjal.

Olümpiasaadet on kavas järgmistel aegadel:

kell 1.15	I programmil
" 6.30	"
" 7.25	"
" 8.05	"
" 9.30	"
" 13.00	"
" 16.30	Vikerradios
" 18.30	"
(pühapäeval I programmil)	
" 21.20	I programmil
" 22.50	"
" 23.40	"

TÄHELEPANUKS ÜLIÕPILASTELE!

Alates 14. oktoobrist on Mustamäel asuv lugemissaali filiaal (mehaanikakoruse II korrus, tuba 211) uuesti külastajatele avatud.

Lugemissaali on võimalik kasutada tööpäeviti kella 14—21.30 (laupäeviti ja rühapäeviti on lugemissaal suletud).

Lugemissaali filiaali on koondataud üliõpilastele vajalik ühis-kordlik-rahitilire kirjandus, õpikud, käsiraamatud ja sõrastikud. Samuti leidub siin tähtsamaid eesti- ja venekeelseid ajalehti ning mõningaid ajakirju.

Lugemissaali filiaali võivad kasutada kõik meie rühmatöökogu lugejad — lugejapileti esitamisel.

TPI Raamatukogu laenuosakonna juhataja D. KANGUR

loengutsükkel teemal «Kõrgem kool ja üliõpilane», kus esinevad instituudi juhtivad töötajad. Kuid üliõpilased võtavad sellest halvasti osä.

Üliõpilaste pideva õppimise kontrolliks soovitati rohkem juurutada tunnikontrolle. Kontrolltööde ühtlase jaotuse tarbeks semestril otsustati koostada teaduskondades kontrollitööde graafik. Üliõpilastööde vormistuse parandamiseks töötatakse välja üleinstituudilised nõuded — vormistamise juhend.

LÄHEME KIRJANDUSLIKELE KOLMAPÄEVADELE

Kirjanduslike kolmapäevade uue hooaja algul (esimene õhtu toimus üleile pealkirjaga «Noortele. Noortest. Noortelt») tuletame meelde, et nagu eelmistel aastatel nii ka nüüd eelistame publikuna saalis noori. Teie instituudi kirjandushuviliste üliõpilaste soovidest kirjanduslike kolmapäevi külastada ja pääsmeid reserveerida palume teada meile reedeti (või ka telefonil 441-44) pärast järjekorrase õhtu eelteate ilmumist ajalehes «Siru ja Vasar».

Kirjanduslike kolmapäevade toimetuse

TÄHELEPANUKS MALEVLASTELE!

EÜE-68 viimane kokkutulek toimub 18. oktoobril kell 15.30 J. Tombi nimelises Kultuuripaloes. Salme tn. 12.

Toimub: Noorsooteatri etendus.

Maleva üldkoosolek. Pidulik lõpupal.

EÜE KESKSTAAP

Meeldetuletuseks kõigile!

Läheneb 20. oktoober. See on viimne kuupäev 1969. aasta ajakirjade-ajalehtede tellimiseks. Rutake!

Vast. toimet. V. KALPUS

Organ парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института газета «Таллинский политехник».

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk tn. 40/42.

Tellimise nr. 3348 MB-09109